

<Titel boek>

Schulp

*... een verhaal over vreugde, verdriet, vasthouden
en loslaten ...*

... een roman ...

Guus Werdmüller von Elgg

Schrijver: Guus Werdmüller von Elgg

Coverontwerp: Pixabay

ISBN: 9789463863209

© Guus Werdmüller von Elgg

V o o r w o o r d

Tegenover mij staat een man van middelbare leeftijd. Hij heeft grijs gemêleerd haar met krullen en draagt een bril met een rond montuur. Hoewel het voor anderen misschien moeilijk is in te schatten, weet ik zijn exacte leeftijd en ben ik goed op de hoogte van zijn onhebbelijkheden. Als je de tijd neemt om hem beter te leren kennen, dan zal je al gauw merken dat hij vrij onzeker is. Niet iedereen weet dat en slechts weinig mensen

zal het opvallen. Vreemd eigenlijk, als je je realiseert dat de ogen de ziel van de mens zijn. Na al die jaren is het hem blijkbaar dan toch eindelijk gelukt om dat voor de omgeving te verbergen.

Hij kleedt zich casual. Draagt een spijkerbroek en een bijpassende blouse. Zijn kinderen en vrienden valt het soms op dat hij de blouse, die hij nu aan heeft en waarvan hij er meerdere identieke exemplaren heeft, vaak draagt. Dat laatste komt omdat zijn huid extreem gevoelig is voor stoffen en hij op het gebied van kleding dus meestal kiest voor die kleren die hem lekker zitten. De twee bovenste knoopjes van zijn blouse staan open, waardoor je zijn grijze borstharen kunt zien.

Eigenlijk is er helemaal niets in hem veranderd in de loop der jaren. Is hij nog steeds dat angstige jongetje van vroeger dat zich regelmatig thuis afzondert van de wereld. Bijvoorbeeld als hij terugkomt van een bezoek aan zijn kinderen en het gedrag van één van hen hem heeft verrast en in de war gebracht. Of als familieproblemen de grond onder zijn voeten doen schudden. Situaties waar hij, ondanks zijn inmiddels gevorderde leeftijd, nog steeds geen raad mee weet.

Eenmaal thuis lukt het hem doorgaans goed om zich volledig terug te trekken en maakt hij van

die situatie gebruik om na te denken over het leven in het algemeen en de dingen die hij heeft meegemaakt in het bijzonder. Schrijven hierover is zijn hobby. Begrijp me goed, hij is niet iemand die negatief over het leven denkt of somber is over de toekomst. Een pessimist is hij dus zeker niet. Eigenlijk juist het tegenovergestelde van dat. Hij is een man die geniet van de dagelijkse dingen die hij doet, van zowel zijn werk- als privé leven, die positief in het leven staat en verwachtingsvol naar de toekomst kijkt. Bovendien beschikt hij over een ruime vriendenkring. Hoe kan ik zijn levenshouding het beste omschrijven? Laat ik het zo zeggen. Hij is een persoon die het leven niet als vanzelfsprekend ervaart. Dat is dan ook meteen de reden waarom hij zijn best doet om elk onderdeel ervan heel bewust te ervaren. Niet dat dat altijd lukt, maar die intentie heeft hij in ieder geval wel. Daarnaast kunnen sommige gebeurtenissen in de maatschappij en op de wereld hem op emotioneel gebied diep raken en zoekt hij regelmatig naar een balans tussen 'leven in vertrouwen' en 'het aannemen van een actieve houding'. Ook waar het hele praktische dagelijkse zaken betreft. Laat ik hier een voorbeeld van geven.

De laatste tijd groeit zijn verlangen naar een relatie. En diep van binnen weet hij dat ergens de vrouw rondloopt waar hij eigenlijk al heel lang

naar op zoek is. Een vrouw die zijn leven weer helemaal op zijn kop zal zetten en bij wie hij de verliefdheid zal voelen die hij van eerdere relaties kent, reden waarom hij er ook zo naar verlangt. Een vrouw die hem het gevoel geeft dat hij belangrijk voor haar is en dat zij hem nodig heeft. Want juist dat laatste mist hij enorm. Maar omdat hij inmiddels uit ervaring weet dat sommige zaken in het leven niet zijn te forceren, kiest hij er het ene moment voor om op basis van vertrouwen zijn tijd af te wachten en besluit hij het andere moment om zich actief voor een relatie in te zetten, bijvoorbeeld door te gaan daten. Kortom, zijn houding kenmerkt zich door een voortdurende wisseling tussen 'vertrouwen' enerzijds en 'het nemen van je eigen verantwoordelijkheid' anderzijds.

Nog iets dat hem typeert. Hij is iemand die er heel bewust voor kiest om als individu in het leven te staan en voor elke stap die hij doet zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. Hij weet bovendien heel duidelijk wat hij wel en niet wil en is daarnaast niet bang om zo nodig een afwijkende mening te verkondigen. Groepsgedrag irriteert hem enorm, vooral als het plaatsvindt binnen een geïstitutionaliseerde organisatie. Als je hem vraagt waarom dat zo is, antwoordt hij het volgende:

'Elke groep, waarin mensen met vaste regelmaat en volgens een protocol of reglement samenkomen, vanuit politieke, sociale of spirituele grondslag, leidt vroeg of laat in vrijwel alle gevallen tot gevoelens van exclusiviteit bij de afzonderlijke leden en het verlies van de eigen identiteit. Bovendien zie je in zo'n situatie vaak dat datzelfde gevoel van kunstmatige exclusiviteit tot gevolg heeft dat de afzonderlijke leden voortdurend de behoefte voelen om elkaar te bevestigen in hun 'bijzonder zijn', waardoor elitair gedrag in de hand wordt gewerkt en de groep bovendien de neiging vertoont om zich boven 'anderen' te plaatsen.'

Waarom hij zojuist stilstond, weet hij niet. Het was iets dat gebeurde, waardoor hij het blijkbaar nodig vond om zijn tred in te houden en vervolgens stil te staan. Een gevoel dat hij niet kan verklaren. Ja toch, nu weet hij het weer. Het was een herinnering aan vroeger. Deze plek deed hem denken aan een tijd, heel lang geleden, waarin voor hem overleven en de zorg voor het gezin centraal stond. Hoe anders is het nu. Beelden van toen komen spontaan boven. Van, naar zijn gevoel, heel, heel lang geleden. Even overweegt hij om die beelden toe te laten, maar vrij snel

vermant hij zich. Niet op deze plek. Straks misschien. Als hij thuis is.

Nu besluit hij om door te lopen. Dat zie je aan het feit dat hij zijn lichaam weer naar het trottoir keert. Op weg naar huis. Althans, dat was hij voordat hij hier voor de winkelruit stilstond.

Hoofdstuk 1

Mark

Hoe beschrijf je diep verdriet en wanhoop? Het gevoel alles wat je dierbaar is in het leven kwijt te zijn en op dat moment totaal geen uitweg meer te zien om uit die ellende te raken? Een bewustzijn dat gepaard gaat met pijn, heel diep van binnen. Zowel psychische als fysieke pijn.

Hartepijn was bij hem bekend, omdat hij dat eerder had meegemaakt, maar het feit dat die pijn zich inmiddels over heel zijn lichaam had verspreid was nieuw. Tot in elke porie van zijn huid was het nu te voelen. In het begin licht, maar steeds vaker groeiend van sterk naar bijna ondragelijk. Vergelijkbaar met stroomstoten die met vaste regelmaat door een menselijk lichaam worden gejaagd. Althans, zo stelde Mark zich dat voor. Tegelijkertijd werd hij overmand door een algemeen gevoel van lusteloosheid en een alsmar groeiende twijfel aan het nut van het leven. Het waren deze emoties die hem de hele dag door compleet verlamden, waardoor hij elk menselijk contact vermeid en zich soms gedurende dagen in huis opsloot. Het bracht hem in een gemoedstoestand waarin op een gegeven moment het verlangen om uit deze hel te ontsnappen buitenproportionele vormen aannam. Dat hij daardoor uit wanhoop rare stappen zou kunnen nemen en die beslissing uiteindelijk onomkeerbaar zou blijken te zijn, deerde hem op dat moment totaal niet.

Mark moest even huiveren bij de gedachte aan die eerste periode vlak na zijn scheiding. En toch was de uitzichtloosheid, die hij toen had gevoeld, uiteindelijk weer overgegaan. Gelukkig maar! Wat hij zich nu nog van die periode kon herinneren was dat er bij hem van het ene op

het andere moment als het ware een knop was om gegaan en de enorme, alles overheersende, verslagenheid en leegte in gevoel plaatsmaakte voor levensdrang. Een hernieuwd verlangen om het leven weer op te pakken en er iets van te maken. Nog lang daarna zou hij zich suf piekeren wat nu precies de aanleiding tot deze grote verandering was geweest, maar daar zou hij nooit achter komen. Ook later niet. Plots was zijn vertrouwen in het leven weer gedeeltelijk terug. Een vertrouwen dat nog pril was, maar heel duidelijk waarneembaar en met de dag groeiend. Wel voelde het anders dan het vertrouwen dat hij daarvoor had gekend. Meer broos en kwetsbaar aan de ene kant, maar aan de andere kant ook steviger en meer verankerd dan het ooit daarvoor was. En naar alle waarschijnlijkheid had dat te maken met het feit dat er door de gebeurtenissen van de laatste jaren iets wezenlijks in hem was veranderd. Dat was inmiddels alweer ruim vijf jaar geleden, realiseerde hij zich.

De periode die volgde was niet gemakkelijk voor hem geweest. Verre van dat. Hij had zijn werk weer opgepakt en zijn uiterste best gedaan om het beeld dat ze daar van hem hadden in positieve zin bij te stellen en dat was hem uiteindelijk ook gelukt. Hierdoor was het begrip, dat

zijn collega's in die moeilijke tijd voor hem hadden gehad, inmiddels omgeslagen in respect.

Maar de laatste weken dacht Mark ook vaak terug aan de tijd dat hij nog gelukkig getrouwd was. Op zulke momenten vormden er zich beelden in zijn hoofd van de periode dat hij Marianne net leerde kennen, maar ook van hun huwelijk en de geboorte van de kinderen. Een periode in zijn leven waarin het gezin en de gezamenlijke verantwoordelijkheid ervoor centraal stond. Voor Mark waren dat herinneringen die hij nog steeds koesterde en die voor hem de negatieve gebeurtenissen gedurende het laatste gedeelte van zijn huwelijk en de eerste jaren daarna, die er wel degelijk ook waren geweest, enorm verzachtten. Waardoor het hem lukte om die periode als totaal met een goed gevoel af te sluiten.

Toen hij gisteravond bij Paul was, hadden de beide vrienden uitgebreid over het verleden gesproken. Ook Paul was inmiddels gescheiden en al pratend over die moeilijke periode vlak erna bleken beiden veel overeenkomsten te hebben. Mark kende Paul al vanaf de lagere school. En hoewel ze daarna een andere richting op waren gegaan en hun leven zich al die jaren voor een groot deel los van elkaar had afge-

speeld, hadden ze tussendoor altijd contact gehouden. Soms zagen ze elkaar jarenlang niet en dan gebeurde er iets waardoor ze elkaar weer opzochten.

Het was juist het feit dat ze elkaar als gevolg van de lange duur van de vriendschap door en door kenden dat de gesprekken die ze voerden altijd veel diepgang hadden. Zo vertelde Mark dat hij er onlangs achter was gekomen dat hij op onderdelen van zijn gevoelsleven in feite nog steeds dezelfde was. De onzekerheid die hij vroeger als jong volwassene had en die tijdens de periode van zijn huwelijk al die jaren naar achteren was geschoven, was na zijn scheiding weer in volle omvang teruggekeerd. Of misschien juist door de scheiding, realiseerde hij zich plots. Alleen lukte het hem nu door zijn levenservaring, die hij in de loop der jaren had opgedaan, om het gemakkelijker te camoufleren. Onzekerheid bij het uitoefenen van zijn werk, onzekerheid over de toekomst, maar ook op contactueel gebied, bijvoorbeeld op die momenten dat hij een vrouw leuk vond, maar niet goed wist hoe daar mee om te gaan.

Van de twee vrienden was Paul altijd degene geweest die in zijn ontwikkeling als puber een stap voor op Mark was en beduidend meer bedreven in de omgang met meisjes.

‘Kan je je nog herinneren’, zo memoreerde Mark een ervaring van heel lang geleden, ‘dat je op een keer op een feestje bij mij thuis met een meisje uit mijn klas kennismaakte. Jij zat toen op een andere school, maar we hadden al die tijd contact gehouden. Dat was in de periode dat ik zo nu en dan feestjes thuis gaf op momenten dat mijn moeder een paar dagen weg was. Ik ben de naam van dat meisje al lang vergeten, maar ik weet nog dat ze roodachtig haar had. Ze was helemaal weg van jou en liep vanaf het eerste moment achter je aan. Niet zomaar, maar echt storend, omdat ze je ook thuis opzocht zonder dat jullie daar afspraken over maakten.’

‘Ja, dat weet ik nog goed’, reageerde Paul. ‘Dat laatste liep zelfs zo erg uit de hand dat mijn ouders haar op een gegeven moment verboden om nog bij mij thuis te komen. Tot mijn grote opluchting, moet ik wel zeggen. Ze was vrij opdringerig, wat ik in het begin niet zo erg vond, omdat ik me gestreeld voelde door de aandacht, maar wat na een tijdje enorm benauwend op me werkte. Niet lang daarna lukte het me gelukkig om een eind aan die relatie te maken. Tot tevredenheid van mijn ouders, die eigenlijk niet zo goed wisten hoe hiermee om te gaan.’

En zo passeerden die avond meer verhalen van de tijd dat beiden nog heel jong waren.

Onderweg naar huis dacht Mark nog lang na over het gesprek met Paul. Beiden had het goed gedaan om met elkaar over dit soort zaken te kunnen praten, op een manier die volledig anders was dan de doorgaans macho-manier waarop mannen dat vaak doen. Eenmaal thuis liet Mark zijn gedachten gaan over de periode tijdens zijn puberteit en dan specifiek met betrekking tot de contacten die hij in die periode met meisjes had gehad.

Hoe oud zal hij geweest zijn? Hooguit veertien jaar en dat in een periode dat hij zich langzaam-aan bewust werd van opspelende hormonen die veranderingen in zijn lichaam en geest teweegbrachten. Ontwikkelingen die volstrekt nieuw en onbekend voor hem waren. In een tijd dat over dit soort onderwerpen geen voorlichting op school noch thuis werd gegeven. Althans, niet bij hem thuis. Als jongste van het gezin groeide Mark op in een omgeving waarin een zwaar taboe lag op seks. Daar werd gewoon niet over gesproken. En dat in een tijd waarin je er ook niet op een andere manier iets over te weten zou kunnen komen. Internet was er niet en op televisie en in weekbladen was het al heel wat als er eens een vrouw in badpak werd getoond. Dus was er duidelijk een volledig gebrek aan voorlichting voor de jonge Mark. Dit

terwijl hij wel elke ochtend met de uiterlijke effecten van zijn opkomende hormonen werd geconfronteerd, bijvoorbeeld in de vorm van een groeiend aantal puistjes in zijn gezicht, waar geen enkel zalfje echt tegen hielp. Daarnaast had hij al vrij snel voor zijn leeftijd 'de baard in de keel' en haargroei in zijn gezicht, waardoor hij zich regelmatig moest scheren. Andere veranderingen in zijn lichaam, waar hij zich in korte tijd bewust van werd en die zijn onzekerheid alleen maar deden toenemen, laat ik hier nog buiten beschouwing. Daarnaast werd hem al gauw duidelijk dat hij in vergelijking met andere jongens van zijn leeftijd achterliep op zijn seksuele ontwikkeling. Wat weer tot gevolg had dat zijn grote onzekerheid alleen maar toenam. Ondanks dit alles bleef hij voortdurend zijn best doen om zich als jong adolescent een blijvende plek op deze aardkloot te verwerven. Wat regelmatig mis ging, waardoor diezelfde onzekerheid alleen nog maar verder toenam.

Hij zat op het Gymnasium. Ze zal hooguit 22 jaar zijn geweest. Van de ene op de andere dag was ze er plots als invalster van de docent geschiedenis, die tevens klassendocent was.

'Ellen', zo mochten ze haar noemen als er geen andere docenten bij waren. In alle andere situaties gewoon 'Mevrouw'. Vooral op die

momenten waarop ze haar best deed om bij haar andere collega's als volwaardig docent over te komen. Het was Ellen die bij hem voor het eerst gevoelens naar boven bracht die nieuw voor hem waren. Gevoelens die niets te maken hadden met vriendschappelijke gevoelens voor meisjes die hij tot dan had gekend. Nee, dit waren gevoelens die iets in hem wakker maakten wat hij niet eerder had gekend. Gevoelens die hem opwonden en het verlangen naar boven brachten om haar aan te raken. Helaas was dat laatste voor hem nog veel te ver van de werkelijkheid verwijderd. Geen haar op zijn hoofd zou op dat moment ook zelfs maar even hebben overwogen om die stap te zetten. Dus bleef het voor hem beperkt tot kijken en het opsnuiven van dat lekkere luchtje dat ze altijd bij zich droeg, op die momenten dat ze tijdens de lessen in het gangpad naast hem voorbij liep.

Juf Ellen had blond haar, was slank, had lange benen en droeg vrijwel altijd een korte rok en laag uitgesneden blouse. Volledig naar de mode van die tijd. Als ze lachte vormden er zich sterretjes in haar ogen, minuscuul klein weliswaar, maar voor hem en zeker ook voor de andere puberjongens van de klas duidelijk waarneembaar. Voor Mark was Ellen het toonbeeld van vrouwelijkheid en gratie en de eerste vrouw die bij hem gevoelens naar boven bracht die ver-

band hielden met zijn opkomende mannelijkheid. Pas veel later zou hij dat soort gevoelens terugvinden in de weinige romances die hij als volwassen man zou aangaan.

Gedurende die paar maanden dat Ellen voor de klas stond zou ze regelmatig indruk op hem en de andere jongens in de klas maken. Ze was jong, vrolijk, een beetje speels en droeg de spirit die bij deze tijd hoorde. Het waren de eindjaren zestig en Mark groeide op in een generatie die ook wel de 'Love Generation' werd genoemd. Alles mocht, als het uiteindelijke doel maar gericht was op liefde en dan maakte het niet uit in welke vorm. Het was bovendien de tijd van de vrije seks, waarin nog niet werd bedreigd met geslachtsziekten en er ook geen levensbedreigende besmettingen om de hoek loerden. Althans, niet dat men wist. Iets waar Mark overigens nog lang niet aan toe was, maar dit even terzijde. Op een gegeven moment zou Ellen Mark, samen met een kleine groep andere leerlingen die ze vertrouwde, bij haar thuis inwijden in het gebruik van soft drugs. Op de een of andere manier zag 'juf' het als haar taak als beginnend docent om jongelui in een veilige omgeving met de uitdagingen van het leven kennis te laten maken. Overigens voelde Mark zich die keren dat hij bij haar thuis was ook echt altijd veilig. Ze was heel lief voor hem en de

anderen en het feit dat ze zelf ook deelnam aan deze 'leermomenten' gaf de jongelui het gevoel dat het tot de meest normale zaken van de wereld behoorde om zich daar op hun leeftijd mee bezig te houden. Het feit dat het hier om een select groepje ging en dat onderling was afgesproken dat niets hiervan naar buiten mocht worden gelekt, gaf het samenzijn bovendien een exclusief en bijzonder karakter. Op een leeftijd ook waarin het spannend voelde om nieuwe dingen te ontdekken.

Zo plotseling als 'juf' Ellen was gekomen, zo plotseling verdween ze weer van de ene dag op de andere dag omdat de vaste leerkracht weer volledig was hersteld. Iets wat grote verbijstering onder de jongeren teweegbracht. In ieder geval bij Mark. In de periode die daarop volgde waren ze met de 'vaste' groep nog een paar keer bij Ellen thuis langs geweest, maar omdat er al die keren niet werd opengedaan verwaterde het contact op een gegeven moment.

Het zal een paar jaar later zijn geweest dat Mark als gevolg van problemen in de puberteit van klas wisselde en in een groep kwam waarin een jongen zat waar hij graag op wilde lijken. Deze jongen was een paar jaar ouder dan Mark, omdat hij als gevolg van het wisselen van school

meerdere keren was blijven zitten, en heette Peter. Peter was het type jongen dat populair was bij de meisjes. Allereerst omdat hij een leuke kop met lang blond haar had. Maar Peter had ook een bepaalde flair waarmee het hem lukte om het hoofd van menig meisje op hol te brengen. Daarnaast zal duidelijk zijn dat het feit dat hij een aantal jaren ouder was dan de andere jongens in de klas dit hem aantrekkelijk maakte voor jonge meisjes die zich nog maar kort bewust waren van hun ontluikende seksualiteit en op dit gebied weinig respons kregen van jongens van hun eigen leeftijd.

Om de een of andere reden koos Peter al vrij snel toenadering tot Mark en werden ze goede vrienden. Dit terwijl ze totaal andere types waren. Vanaf dat moment deed Mark zijn uiterste best om in alles op Peter te lijken. Zijn haar was al lang en volledig passend bij die tijd, dus daar hoefde hij gelukkig niets aan te veranderen. Maar hij begon wel dezelfde soort lange vesten aan te schaffen, die Peter altijd droeg, en probeerde bovendien dezelfde nonchalante manier van lopen te ontwikkelen, hetgeen natuurlijk van geen kanten lukte en hem – achteraf gezien – alleen nog belachelijker moet hebben gemaakt. Maar hoezeer hij ook zijn best deed, het lukte hem niet om de vlotte babbels naar meisjes te ontwikkelen, die zo kenmerkend was

voor Peter en die hij van nature had, en ook in zijn seksuele ontwikkeling bleef Mark ver bij hem achter. Regelmatig viel het hem op hoe gemakkelijk Peter de belangstelling van vaak de leukste meisjes wist te wekken, hetgeen aanleiding voor hem vormde om zich serieus af te vragen of het hem ooit zou lukken om ook maar een klein beetje van die charme van Peter aan te leren. Nee dus! Maar omdat Peter hem zo nu en dan meenam naar afspraakjes kwam hij op die manier wel met hele leuke meisjes in contact.

Op een goede dag hadden Peter en hij een afspraak gemaakt met twee vriendinnen, die Mark kende van het kantoor waar hij vakantie-werk deed en die hij eerder op een feestje bij hem thuis had uitgenodigd. Het klikte meteen tussen hen en Peter en Mark. Bij toeval hadden beide vriendinnen dezelfde voornaam, Margriet, dus al vrij snel werd er onderling gesproken over Margriet en Margreet. Twee jonge vrouwen van de leeftijd van Peter, dus een paar jaar ouder dan Mark, die niet alleen voor wat betreft leeftijd maar ook qua seksuele ontwikkeling en interesse duidelijk verder waren dan Mark. Margriet had een vlotte babbel en gedroeg zich enigszins uitdagend. Duidelijk een goede partij voor Peter en die twee waren dan ook meteen erg close. Margreet daarentegen was meer be-deesd en bescheiden en vanaf het eerste mo-

ment was ze erg lief voor Mark. Een type meisje dat hem wel aansprak en bij wie hij zich al vrij snel op zijn gemak voelde. Die avond spraken ze bij Margreet af, die zelfstandig woonde en in het bezit was van een leuk appartement op Scheveningen. Het was een super gezellige avond, er werd veel gelachen en tussendoor werden er plaatjes gedraaid. The Fortunes en The Moody Blues, maar ook oude platen van The Everly Brothers kwamen ruim aan bod. En uiteraard werd er tussendoor ook meegezongen. Naarmate de hoeveelheid genuttigde alcohol steeg, nam de ongedwongenheid en onderlinge speelsheid toe. Het werd later en later en zoals altijd nam Peter de leiding in de gesprekken. Tijdens de avond hadden Margriet en hij zich al een paar keer gedurende korte tijd in huis teruggetrokken, dit in tegenstelling tot Margreet en Mark, die heel netjes naast elkaar op de bank hadden doorgebracht, ondertussen een beetje flirtend en pratend over muziek en hobby's. Tot het moment waarop Peter en Margriet met het voorstel kwamen dat beide jongens deze avond zouden blijven slapen. Mark werd hierdoor enigszins overdonderd, omdat hij zich op dat moment realiseerde dat dat de eerste keer zou zijn dat hij bij een meisje zou blijven slapen. En terwijl Peter zich op een gegeven moment met Margriet in een andere

kamer terugtrok en zij zich aldaar, gelet op de geluiden die zo nu en dan in de woonkamer waar Margreet en Mark zich bevonden door-drongen, goed vermaakten, belandde Mark na wat treuzelen met Margreet in bed. Mark, zo groen als het maar zijn kon, en zich totaal niet bewust van wat er die avond van hem werd verwacht. Inmiddels was hij dicht tegen haar aan in bed gekropen en voor het eerst in zijn leven ervoer hij een sensatie, die volledig nieuw voor hem was. Wat natuurlijk niet vreemd is voor een jonge knul die voor het eerst in zijn leven met een meisje in bed ligt. Maar daar was ook alles mee gezegd. Gelukkig had Margreet al vanaf het begin van de avond door dat Mark op het gebied van seksuele ontwikkeling nog zo ontzettend groen was en hield de schat daar rekening mee. Gedurende die nacht in bed gebeurde er verder niets, behalve dan dat ze vriendschappelijk met elkaar praatten, elkaar streelden en in de armen hielden en ze elkaar zo nu en dan vriendschappelijk zoenden. Voor Mark waren dat de eerste stappen in de seksuele omgang met een meisje, waarbij hij op onderdelen door Margreet werd ingewijd. En op die momenten dat Mark voelde dat er meer van hem werd verwacht en hij zijn best deed om aan dat beeld te beantwoorden, was het Margreet die hem aangaf dat dat niet hoefde en zij al

enorm genoot van het samenzijn en in elkaars armen liggen op zich. Waardoor bij hem het gevoel als man te hebben gefaald al vrij snel naar de achtergrond werd geschoven. Nog vele jaren later zou Mark regelmatig terugdenken aan die bewuste nacht, die voor hem mede voor een groot deel zijn positieve beeld van vrouwen zou bepalen en hem bovendien op de een of andere manier gevoelsmatig voor altijd met Margreet zou verbinden. Het contact tussen de twee vrienden en twee vriendinnen werd vrij snel na die bewuste nacht verbroken toen Margriet er achter kwam dat Peter geen serieuze relatie met haar wilde, maar de avond en nacht uitsluitend had gezien als avontuurtje tussendoor. Begrijpelijk dat Margriet zich hierdoor enorm gekwetst voelde, omdat haar bedoelingen al vanaf het begin serieus waren. Het feit dat er hierdoor een einde kwam aan het contact met deze twee jonge vrouwen overviel Mark. Zijn toch wat meer afhankelijke positie ten opzichte van Peter was de reden waarom hij de situatie accepteerde en niet de moed opbracht om zelfstandig en volledig los van Peter het contact met hun voort te zetten. Los van de vraag of zij daar behoefte aan zouden hebben gehad. Maar nog lang zou de korte tijd dat ze met zijn vieren hadden doorgebracht in zijn herinnering blijven. En nog regelmatig zou hij in

de jaren daarna aan beide jonge vrouwen en in het bijzonder aan Margreet denken. Het was op een oudjaarsavond, ruime tijd later, dat hij besloot om spontaan bij Margreet langs te gaan. Maar inmiddels bleek iemand anders in het appartement te wonen.

Zoals zoveel jongens van die leeftijd worstelde Mark zich zo goed en zo kwaad als het ging door de eerste puberjaren heen, waarbij zowel leuke als minder prettige ervaringen elkaar afwisselden. Het was op een feestje dat hij door een vriend werd voorgesteld aan een meisje dat Heleen heette. Heleen had een lief koppie, was slank, had lang blond haar en droeg een korte rok met witte laarsjes. Kortom, precies het type dat Mark aansprak en hij was dan ook meteen gecharmeerd van haar. Hij was zestien jaar en op seksueel gebied nog steeds volledig onervaren (wat hij overigens nog lange tijd zou blijven!). Heleen was bijna twee jaar ouder en voor wat betreft ontwikkeling in het algemeen en ook op het gebied van seksuele ervaring en behoefte overduidelijk zijn meerdere.

Mark kon zich de eerste date met haar nog goed herinneren. Hij had haar uitgenodigd om met hem naar de bioscoop te gaan. Daar draaide *The Concert of Bangladesh*, het allereerste groot opgezette benefietconcert, georganiseerd door

George Harrison. Dit in verband met de enorme watersnood in het Indiase Bangladesh. Een internationale muziek-happening in de vorm van een concert dat er voor zorgde dat er wereldwijd aandacht kwam voor dit soort natuurrampen en fondsen bijeen werden gebracht. Met dit concert was de toon gezet voor deze vorm van fondsenwerving en daarna zouden er nog vele volgen.

Via een vriend was hij aan het telefoonnummer van haar haar werk gekomen en het had hem heel veel moeite gekost om het initiatief te nemen om haar te bellen. Regelmatig had hij zich afgevraagd hoe andere jongens dat toch deden. Het verzamelen van de moed om een meisje te bellen. Met zweet in de handen had hij het papiertje gepakt, waarop het telefoonnummer stond, en met trillende handen had hij het nummer gedraaid. Verbaasd was hij geweest toen ze zei hem te herinneren en nog verbaasder het moment dat ze zei het leuk te vinden om met hem af te spreken.

Zo trots als een pauw had Mark Heleen de bioscoop binnengeleid en was hij naast haar gaan zitten. Voorzichtig had hij zo nu en dan haar hand en schouder durven aanraken. Meer niet, omdat hij bang was te opdringerig te zijn. Maar dat liet onverlet dat hij zich op dat moment bewust werd van een warm gevoel dat

volledig bezit van hem nam en dat door al zijn aderen stroomde. Voor het eerst in zijn leven was hij echt verliefd!

Daarna volgde nog een afspraakje, dit keer bij Heleen thuis. Maar al gauw zou blijken dat de onervarenheid van Mark, in combinatie met zijn leeftijd, voor Margriet toch een reden vormde om al gauw de vriendschap te verbreken. Voor een jonge, mooie vrouw, in de bloei van haar leven en zich volledig bewust van haar vrouwelijkheid, vormde Mark duidelijk geen partij voor een succesvolle romance. Het moment dat zij het 'uit maakte' kwam dat voor Mark niet echt als een verrassing. Toch was hij er kapot van toen hij die avond naar huis terugliep. Het stortregende al een tijd en de straten stonden blank, maar het was alsof dat hem op dat moment niets kon schelen. Het enige dat hij voelde was diep verdriet als gevolg van de afwijzing. Grote zoute tranen stroomden langs zijn wangen omlaag, terwijl ze zich op weg naar beneden met de zure regen vermengden. En terwijl Mark door de straten liep en zijn tranen de vrije loop liet was hij er zich niet eens van bewust dat hij binnen de kortste keer volledig doordrenkt van de regen was. Het deed hem niet meer, wat er ook op dat moment zou gebeuren. Al zou de hemel naar beneden zijn gestort. Zo ontredderd en volkomen los van de

werkelijkheid ervoer hij zijn leven. Alsof dat leven geen zin meer had en het liefste zou hij zich op dat moment voor de tram hebben gestort. De emotie van een puber wiens verdriet de rest van zijn leven overschaduwde. Veel later zou hij er achter komen dat de emotie die hij toen voelde, en die te maken had met liefdesverdriet, in de loop van de jaren niet minder in heftigheid zou worden en wellicht zelfs heftiger in kracht en dimensie. En dat hij dat verdriet nog vaak zou gaan voelen. Het was tijdens zijn scheiding dat hij nog regelmatig aan dat bewuste moment moest denken. Gelukkig was er die avond dat hij van Heleen thuiskwam niemand aanwezig. Uitgeput en volledig van de kaart viel hij in slaap, waarna hij zich de volgende dag op school ziek meldde. Maar zoals zo vaak het geval is, zou ook deze nieuwe wond na een tijd helen. En gelukkig wist hij toen nog niet dat er nog vele soortgelijke ervaringen zouden volgen. Gebeurtenissen die nu eenmaal bij de ontwikkeling van een puber naar volwassenheid horen, inclusief de momenten van intens verdriet waar hij mee te maken zou krijgen en die hem uiteindelijk zouden vormen tot de volwassen man die hij nu was.